

TEATRIARVUSTUS

MISSUGUSES HISPAANIAS?

Kui ma viimati Madridis käisin, siis panin tähele, et kõige rohkem on prostituutide professioni levinud Lope de Vega tänaval. Lavatükis «Kusagil Hispaanias» aga, mis praegu meil siin täissaalile läheb, liialdatakse prostituutidega hoopis de Villanueva tänaval. Seal neid näiteks möödunud kolmapäeva õhtul küll nii palju polnud kui laval. Mida arvab sellest teatri juhtkond?

Dekoratsioonist. Foonilt paistev ehitis näib olevat San Jerónimo el Reali katedraal, mis Madridi kuidagi ei sümboliseeri. Hoopis vastupidi. Pigem oleks ehk võinud maalida (kui üldse) Museo del Prado, mis, kui seista Manzanarese jõe paremal kaldal ja vaadata täisnurga all linna suunas, paistab tõepoolest ka käesoleva etenduse tegevuspaika. San Jerónimo el Real asub tõepoolest seal, kus ta asub, ja tegelikult paistab ka tema tegevuspaika, kuid asi ei ole selles, mis kuskile paistab. Milles asi on, seda ei tea ma, ausalt öeldes, isegi. Aga mida arvab sellest teatri kunstnõukogu?

Autor on olnud süzee valikul leidlik, meenutades neid

ammuseid aegu, kui esimene eestlane läks Madridi härjavõitlust õppima. Kuid tüki läbi vaadanud ja kuulunud, esitad endale tahes-tahtmata küsimuse, miks meie härjavõitluse suurkuju peaks meie põlvkonna ette astuma just selle žanri kangelasena? Poleks põhjust nuriseda, kui meie eesti soost toreadooridest ei jääks selles tükis vale mulje, sest mina laval peale joomise ja liiderdamise muud ei näinud; võib-olla oli seal veel midagi, aga mina lihtsalt ei pannud tähele.

On olemas hulk lavateoseid, milles ei ole ajastust ega tegevuskohast rangelt kinni peetud. Kas aga praegusel juhul on Madridi võimalik asendada mõne teise linnaga? Arvan, et mitte. Muusikas ei vihjanud aga miski tarantellale, mis Hispaaniale nii omane. Ehtne polnud ka šoti rahvalaul. Kuna ma ei tee muusikas vahet tsarlistoni ja *two-step'i* vahel, siis ma ei saanudki aru, kumba pakuti. Tango oli enne Esimest maailmasõda olemas, aga kas ta nii tuntud ikka oli, et nüüdsama Madridi saabunud eesti külapoiss seda nii hästi oskas nagu osatäitja, on muidugi äärmiselt vähe usutav.

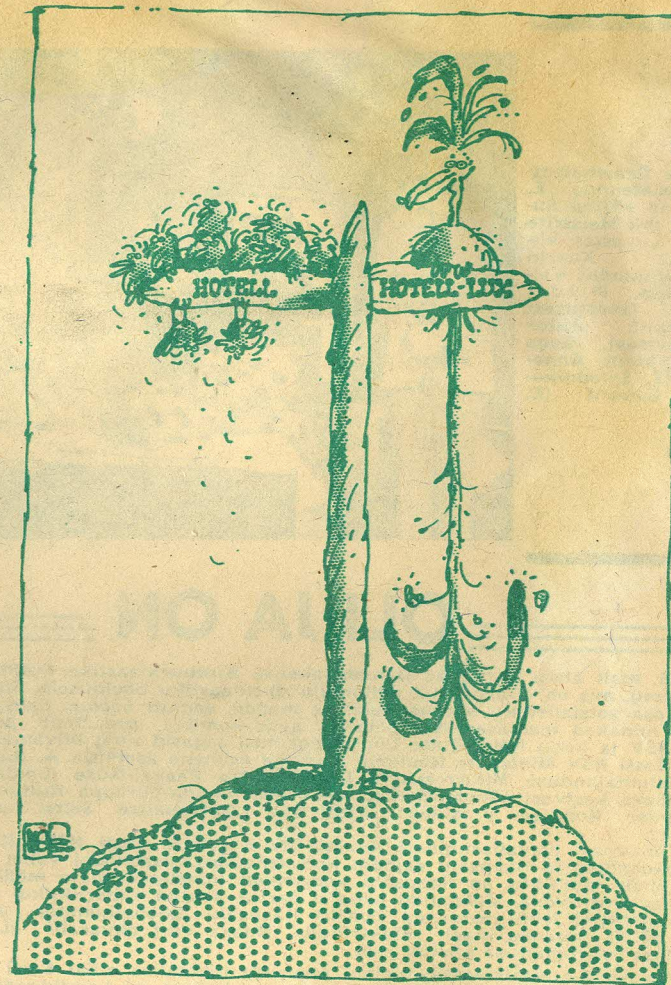
Teatril tasuks arutada žanrimõisteid. Ei saa aru, kas on tegemist draama või komöödiaga, nende segiajamine lõhnab ebaprofessionaalsuse järele. ENE põhjal võiksid teater ja autor selle endale selgeks teha, kui midagi jääb vajaka, tulgu küsigu minu käest, ma tean.

Tantsudest. Tegelikult, mida sa siin ikka ette heidad, kui tantsud seati juba valmis muusika järgi! Minu arvates käib see alati vastupidi.

Läbi mõtlemata on keelesuhted eestlaste ja hispaanlaste vahel. Laval oleks tingimata pidanud kasutama tõlke.

Ning viimasega seoses: kui juba Johann Strauss tuli enne surma järeldusele, et helilooja ja libretist peaksid lausa «ühes voodis magama», võiks tänapäeva komfordi tingimustes samasse sängi paigutada ka lavastaja, koreograafi, kunstniku, dirigendi, koormeisteri, kontsertmeisteri, lavastaja assistendi ja etenduse juhi...

Ja lavastus? Mida siin ikka ette heita. Poleks lavastanud Juhan, oleks lavastanud Jüri, poleks lavastanud Mihkel, oleks lavastanud Karla. Kõige

HILLAR METS

kurvastavam on seejuures, et too meie esindusteatri etendus läheb puupüsti täis saalile. Mida arvab sellest teatri raamatupidamine?

Missuguse Hispaaniaga tuli välja teater? Ei tea. Igal juhul mitte sellega, kus mina käisin.

ARDI LIIVES

P. S. Juba teist korda tuleb mul teatrites kord majja panna. Mõni aeg tagasi toodi ühes

teatris välja lavatükk kuulsa hispaania näitlejatri Edita Pif y Gaciõni elust, kusjuures aluseks oli võetud tema alkohoolikust ja homoseksualistist venna memuaarid. Saal kubes ilkuvatest väikekodanlastest. Pärast minu arvustust kadus tükk laval nagu niuhti.

A. L.

P.P.S. Maintenant je vais à Paris pour y visiter des cabarets.

A. L.